

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DEL

BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
32Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 8
VASÁRNAPElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

A novisadi, becsei, palánkai, zsabalji és titeli járásban a 6-os urna a Magyar Párté!

A nagy nap

hajnalán megegyeszer kérő és figyelmeztető szóval fordulunk az SHS királyság magyarságához: Az ígéretések és fenyegetések pergőtüzében, a szédítő szavak zuhatagától elkábítva se felejtkeztek meg a magyar kötelesség egyetlen parancsáról: Adjátok szavazataitokat a Magyar Pártra. A sorsunk most a kezünkben van. A gummigolyó a tiétek és csak egyetlen erő van, amely parancsolhat néktek: A lelkiismeret szava. Nem a kormányzópartok nem a terror, nem a fenyegetés és nem is az ígéretek. A magyar józanság, a magyar becsületesség és a magyar faj szeretete egy képpen tiltakozik az ellen, hogy ezen a napon a magyar nép igazi akaratának kifejeződésé meghamisítottassék. Magyar választópolgár, legyen az földműves, vagy iparos, intellektuel, vagy ipari munkás, kereskedő, vagy nagybirtokos, csak a Magyar Pártra az SHS királyságbeli magyarság egyetlen politikai pártjára, a magyar százezrek jogi, kulturális és gazdasági követeléseinek egyetlen letéteményesére adhatja le szavazatát. Ne ülünk fel a kortések ígéreteinek. Temerinben, ha nem osztották ki a házhelyeket a választások előtt, nem fogják azokat kiosztani a választások után sem. A magyar választók józan ítélőképességét ne homályosítsa el sem a fenyegetés, sem az ígéretés. A kisebbségi politika önmagában hordja a küzdelem kényszerét és ne álmodozunk arról, hogy van „szép és kényelmes” megoldás is. Mert nincs ilyen. A kisebbségi sors kikerülhetetlen követeléseit senkinek sem tűzheti mint bokréta a kalapja mellé. A magyar kisebbség politikai programja küzdelemre kényszerít és elszánt, határozott akaratú, meg nem félemlíthető küzdelem követel. Ne hagyjuk cserben a nagy ügyet, amely mindannyiunk ügye, a magunké és a gyermekeinké. A magyar faj fennmaradásának, jövőjének kérdésére kell választ adnunk akkor, amikor a novisadi törvényszéki kerület nyolc listájára esik a tekintetünk. A radikálispart az elmúlt évek alatt minden sérelmünket orvosolhatta volna, s akkor ma nem volna szükség a követelések határozott megformálására, nem volna szükség a magyar pártra. A radikális part azonban sohasem vett rólunk tudomást és a vajdasági magyarságot csak akkor fedezte fel, amikor kiírták a nemzetgyűlési választásokat. Szavazzon-e rájuk a magyarság? Egy jegyzői vállveregetés és néhány szóvirág, amit kortések szórnak mostanában a magyarok közé, nagyon csekély ellenérték midazzal szemben, amiről lemond a magyarság, ha Pasicsekat támogatja. Pribicevics politikáját nem is kell ismertetnünk. A magyar iskolák és a kinévvgyelemzett magyar iskolásfiúk eleget beszélnek helyettünk. Támogassuk-e Pribicevicsét? A demokratapárt türelmesnek mutatkozik a kisebbségekkel szemben, de egyelőre kevés tény beszél felfogásuk őszintesége mellett. Mi bizalmatlanok vagyunk és sokkal szegényebbek, sem hogy előlegképpen odaajándékoznánk szavazatainkat. A szocialista program itt nem a jövő zenéje. Agrárállam vagyunk, amelyben a földreform megvalósítása a szocialis problémák egyik legjelentősebbjét megoldotta már: A szocialista programból így csak néhány szépen kifaragott mondat marad a magyar ninesztelen számára sovány vizsgálatának. A kommunistákkal a magyarság egye-

teme minden közösséget megtagad és szó sem lehet arról, hogy szavazataival egy olyan pártot támogasson, amely végeredményben a fennálló társadalmi rend felforgatására, a polgári állam megdöntésére törekszik. A magyar fajban nincs semmi hajlam a bolsevizmusra. Hűvös, nyugodt és józan faj vagyunk, amely irtózik mindenről ami rend- és természetellenes. Ir-tózzunk az erőszakról éppúgy, mint a forradalmi kirobbanástól és a magunk józanságának és szükséges önzésének kifejezésekképpen minden ellenkező erő-

szítés dacára megalkottuk a Magyar Pártot, amely ezen a napon a győzelem jegyében veszi fel a küzdelmet a magyar jogért, a magyar földért és a magyar iskoláért. A Magyar Párt megegyeszer szeretetteljes és biztató köszöntést küld a magyar választók felé: Teljesítsétek a magyar kötelesség parancsát és valamennyien adjátok szavazataitokat a Magyar Pártra. Eljen dr. Santha György, a Magyar Párt országos elnöke, a novisadi törvényszéki kerület listavezetője, éljen a kerület minden magyar jelöltje!

szinódus újabb két tagjának adjanak útleveleket, hogy ezeket kiutasíthassák az országból. A bizottság a két útlevelet vonakodott kiadni.

Pénzbőség van Ausztriában

Bécsből jelentik: Az osztrák politikusok genfi tárgyalásaival kapcsolatban politikai körökben úgy tudják, hogy sem Ahrer dr. pénzügyminiszter, sem Reisch, a jegybank elnöke, ez alkalommal nem terjesztenek elő határozott javaslatokat a pénzügyi bizottsághoz, annál kevésbé, mert ők csupán mint meghívottak jelentek meg. A bizottság részletes felvilágosításokat akar kérni az osztrák politikusoktól a genfi program keresztülvételéről, különösen pedig az adóbevételekről. Szeretnék ezenkívül megismerni Genfben az osztrák politikai élet vezetőit.

Ennek ellenére azonban úgy a pénzügyminiszter, mint Reisch, felhasználják az alkamat arra, hogy a legfontosabb osztrák szempontokat előtérbe helyezték és legelsősorban arra törek-szenek, hogy az osztrák ipar részére külföldi segítséget szerezhessenek. Ezzel kapcsolatban a bankkamatláb újabb lezállításáról is tárgyalni fognak, arra hivatkozva, hogy az utóbbi időben Ausztriában nagy pénzbőség van, amit a takarékbetétek rohamos emelkedése is mutat.

Szakszervezeti világgongresszus az új háború ellen

Amsterdamból jelentik: Tegnap kezdődött meg a nemzetközi szakszervezeti kongresszus Amsterdamban. A kongresszusnak egyik fő program-pontja azoknak a rendszabályoknak megbeszélése, amelyeket a szakszervezetek a reakció és a háború visszatérése ellen akarnak életbe léptetni. A kongresszus elhatározta, hogy ez évben nem rendez háboruellenes kongresszust, hanem Genfben összehívják a szakszervezetek kongresszusát, amelyen a háboruellenes tüntetéseket beszélik meg. A kongresszussal kapcsolatban a Vossische Zeitung a következőket írja:

„Londoni politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel figyelik az amsterdami szakszervezeti kongresszus tárgyalásait, annál is inkább, mert ezen a kongresszuson fognak dönteni a szakszervezetek világgonferenciájának összehívásáról. Ezen a világgonferencián határoznak azután afelett, hogy az amsterdami és a moszkvai szakszervezetek között létrejöjjön a fuzió. Az angol szakszervezetek ebben a kérdésben nincsenek egységes állásponton. Thomas, aki a jobbszárnyat vezeti, szeretné összehozni a II. internacionáléval való együttműködést, de a kommunistákkal semmi szin alatt sem akar együttműködni.

Hindenburg harcolni akart a Rajnáért

Hindenburg a rajnai kiállítás megnyitásánál nagyobb beszédet tartott, amelyet főleg a megjelent ifjusághoz intézett. Hindenburg beszédét így fejezte be:

— Még él bennünk a tette való akarat és ez mutatja az utat a cselekvéshez. Azt hiszem, hogy el fog jönni az óra, amikor megint cselekedni fogunk és amikor majd feltétlenül cselekednünk kell.

Miért nincs telefonszolgálat?

Az ellenzék gyanúsítja a kormányt — A választás előtti nap

A tegnapi nap a fővárosban teljesen a választás előnapjának jegyében állott. Az utcában plakátok és röpiratok tömege jelent meg, a választók azonban nem kísérték nagy figyelemmel a plakátokat.

A választási agitációnak étkekes pikantériái is vannak. A radikálisok Putnik és Misics vajdák személyét is belevonták a küzdelembe. A tegnapi Politikában Putnik vajda fia, Putnik Vladimir mérnök tiltakozott az ellen, hogy apja személyét bevonják a választási harcba, tegnap délután pedig a beogradi Novosti hozta Misics vajda fiának nyilatkozatát, hogy atyja nem a radikálisokért, hanem az egész nemzetért harcolt.

Az ellenzék a legnagyobb felháborodással fogadta a kormány azon intézkedését, hogy szombat este 7 órától hétfő reggel 8 óráig nem lehet a telefonszolgálatot használni. Külfölddel azonban lehet beszélni. Az ellenzék attól tart, hogy a kormány a telefonhasználat megtiltásával a választási eredményt akarja befolyásolni. Az ellenzék pártok ezért futárszolgálatot létesítettek és így akarják pontosan közzéadni az eredményeket.

A minisztertanács tegnap délután tartott ülésén Maximovics belügyminiszter beszámolt az országból érkező jelentésekről, amelyek alapján a választás kimeneteléről tárgyaltak hosszan és részletesen.

Kiosztották a választási anyagot

Szombaton este lepecsételték az összes szavazatszedő helyiségeket

Szombaton délután három órakor a választási bizottságok elnökeinek és a szavazatszedő bizottságok tagjainak jelenlétében megtörtént a választási kelékek szétosztása. Az urnákat, a választási névjegyzékkel, a gumigolyókat, a jegyzőkönyveket és szavazási lajstromokat a városi szolgák és rendőrök azonnal kihordták. Az összes választási helyiségekben leolvasták a golyókat, elrendezték az urnákat, azután

lepecsételték a helyiségeket, melyeket vasárnap reggel fognak felnyitni. A helyiségekben három-három rendőr teljesít az éjszaka folyamán szolgálatot.

A szavazás esti hat óráig tart, ekkor megkezdik a gumigolyók összeolvasását. Ennek megtörténteig a szavazatszedő bizottság együttmarad. Az eredménytől jegyzőkönyvet vesznek fel, s ezt betervezik a választási főbizottsághoz.

Franciaország harca a kenyérdrágaság ellen

Páris. A kamara 328 szavazattal 252 ellenében elfogadta a szociáldemokraták által betervezett napirendet. Ezzel a napirenddel szemben az ellenzék egy másik javaslatot terjesztett be, amelyhez Herriot nem járult hozzá. A szociáldemokraták napirendi javaslata a következő:

„A kamara bizalommal van a kormány iránt, különösen a tekintetben, hogy ez minden eszközt meg fog ragadni, hogy a kenyér áramelkedé-

sét megakadályozza. A kamara fölhívja a kormányt, hogy amilyen gyorsan csak lehet, terjessze be azt a javaslatot, amely lehetővé fogja tenni, hogy az országban a gabonakészleteket belső használatra vásárolják össze és a külföldről is szerezzenek be gabonát. A kormány állítson föl gabonaközpontot, a spekulációt pedig szigorúan büntesse meg. Szóval mindent tegyen meg a kormány a fogyasztók érdekeinek védelme szempontjából.”

Franciaország várakozó álláspontra szólította fel a török kormányt

Páris. A külügyminisztérium politikai osztályának igazgatója, Larouche, tegnap fogadta a párizsi török és görög követeket, hogy közölje velük a francia kormány álláspontját. Larouche igazgató kérte a török követőtől, hogy egyelőre ne utasítson ki Törökországból több ortodox lelkészt. A görög követnek viszont kijelentette Larouche, hogy a török kormány eljárását a népszövetség márciusi tizediki ülésén szóvá fogják tenni. A görög követ kijelentette, hogy nem igazak azok a hírek, mintha Görögországban fiatalabb korosztályokat behívtak volna.

Francia politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a görögöknek nincs igazuk, amikor ragaszkodnak a konstantinápolyi pátriarkátus további fentartásához, mert gyakorlati okok szólnak amellett, hogy ez megszűnjék. Ha a pátriarkátus továbbra is megmaradna Konstantinápolyban, úgy ez idővel teljesen elveszítene politikai presztizsét, mert állandóan inzulzusoknak volna kitéve.

Konstantinápoly. A török hatóságok felkérték azt a bizottságot, amely a lausanei békeszerződés alkalmából a lakosság kicserélését intézi, hogy a szent

Innen-onnan

— **Hidat vernek a „Börharisnya“ taván.** Newyorkból jelentik: A technika nem sokat törődik a romantikával. Gazdasági okokból hidat terveznek a Champlin-tó fölött, amelyet Európában arról ismernek, hogy ezen a vidéken szerepelteti Cooper a „Börharisnya“ indián aijait. A partvidéki államok elhatározták, hogy műszaki bizottságot küldenek ki a tó áthidalásának tanulmányozására és az építési tervek kidolgozására. A Champlin-tó elválasztja Newyork államot Vermonttól 100 mérföld hosszúságban, a hid tehát, még ha a legkeskenyebb részén épül is, legalább 8 angol mérföld hosszú lesz.

— **„Ferguson mama“ nem tud kormányozni férje nélkül.** Ismeretes, hogy Texas állam kormányzójává választotta M. A. Fergusson asszonyt, aki a nép körében általános népszerűségnek örvendett is, akit becéző néven egyszerűen „Fergusson mamá“-nak neveztek. Ferguson mama működésével azonban egyáltalában nincs megelégedve Texas népe, mert férjének, a régi kormányzóknak, akit hivatalos hatalommal való visszaélés miatt buktattak meg, nagy befolyást biztosít az ügyek vezetésében. Különösen nagy az ekkeseredés a női emancipáció hívei között, akik annak emlékére, hogy a kormányzó méltóságát nő is elnyerheti, emlékművet szándékozik vetetni, ez azonban elmaradt, mert kint, hogy Ferguson mama nem nélkülözheti az államügyek vezetésében férje közreműködését. Texas államnak tehát még sem asszony a kormányzója, hiszen a texasi államügyeket a Ferguson házaspár intézi.

— **Az emberi agy csökkeni fog a haladással.** Sir Arthur Keath, a világhírű angol antropológus, a Westminster Gazette-ban azzal foglalkozik, hogy a kultúra fejlődése milyen hatással van az emberi agyra. Keath szerint mindaz, amit Wells és Shaw mondanak, hogy a jövőben ember az emberfeletti ember hatalmas fejű lesz, nagy aggyal, akinek egyéb testrészei megkisebbednek és így táplálkozása egyszerűbb lesz, csupán fantázia. Keath szerint az emberi agy terjedelme a test többi részéhez képest igen csekély, de ezenkívül is évezredek során az agyvelő terjedelme mindinkább csökkent. Szerinte a primitív embernek nagyobb és jobb agyvelőre volt szüksége, mint a mai embernek. Keath ezt azzal magyarázza meg, hogy a mai ember már inkább járt uton jár, mint a primitív ember. Tegyük fel, — mondja Keath — hogy az egyszerű paraszt reggel fölkel és a mező teljesen hóval van borítva. El kell mennie a szomszéd faluba, de az út nem látható, mert a hó elborította és a vidék a havazás folytán elformálódott. Neki mindenesetre nehéz lesz megtalálni az utat, de ha már egyszer megtalálta, mindazok, akik utána mennek, már könnyebben járnak a csapáson. A primitív ember számára így hiányoznak a csapások: ő volt az emberiségnek pionírja.

— **Közös chifre-kodexet készítettek a világ valamennyi rendőrsége számára.** Az 1923. májusában Newyorkban tartott nemzetközi rendőrfőnöki konferencia többek között elhatározta, hogy a világ valamennyi rendőrsége számára egy közös chifre-kodexet készítenek, hogy ezután az egyes államok rendőrségei egymással a titkos jelek által érintkezzenek. A kodexnek kettős célja van, egyrészt igen nagy költséget takarítanak meg azáltal, hogy hosszú táviratok helyét mindössze néhány rövid szót kell továbbítani, másrészt pedig így megszűnik a lehetőség annak, hogy a körözött bűnösök tudomást szerezzenek arról, amit a rendőrségek egymásnak rólunk közölnek. A titkos kódexet egy bizottság állította össze Enright newyorki rendőrfőnök vezetésével. A bizottság most készült el munkájával és a chifre-könyvet már ki is nyomtatták és szétküldték a világ valamennyi rendőrsége

számára. A könyv pontosan ezer titkos jelet tartalmaz, amelyek közül mindegyik öt betűből áll. Ezekből a legkülönbözőbb körözött táviratokat lehet összeállítani. Így például ez a négy szó: XXWY, YFONG, SWING, PHSIZ, a következőt jelenti: kérem

örizetbe venni John William 24 éves, 5 láb és 10 incs magas, szőke, vékony testalkatú embert. Különös ismertető jele egy kör alakú folt a jobb szeme alatt és egy tetovált szíreanaalak a bal alsó karon. Syracuseban kirabolt egy bankot és elrabolt 10.000 dollárt.

A hadsereg készenlétben

A kormány intézkedései — Tüntetések Zagrebben

Zagrebben péntek este a Rádicspárti ifjuság tüntetést rendezett. Amikor a rendőrség fel akarta oszlatni a tüntetőket, ezek kövekkel dobálták meg őket. Végre a rendőrségnek mégis sikerült szétszórni a tüntetőket, elfogni azonban csak egy munkást tudtak. A tüntetés során többen megsebesültek. A zagrebi tüntetés híre csak pénteken éjjel érkezett meg Beogradba és egyidejűleg jutott a demokratapárt főbizottságának tudomására az is, hogy a hadügyminiszter parancsot adott ki az egyes divíziók parancsnokainak, hogy Horvátország, a Vajdaság és Bosznia-Hercegovina területére küldjenek csapatokat. A szávai hadosztály parancsnoka egy, a drinai hadosztály parancsnoka pedig két divíziót küldött Horvátországba. A katonaságot a parancs értelmében elsősorban a falvakban kell elhelyezni.

Davidovics Lyuba a demokratapárt elnöke tegnap este levelet intézett Ófelségéhez, amelyben tiltakozott az ellen, hogy a kormány a katonaságot is igénybeveszi a választások alkalmával.

A kormány egy tagja a katonai intézkedésekről a következőket mondotta:

„A Horvátországban tartózkodó ka-

tonaságnak nem az a célja, hogy befolyást gyakoroljon a választásokra, hanem az államot védi. Ezekben a részekben népmiliziat szerveztek, de ez nem biztosítja a rendet, az országot ezért katonasággal kell majd megvédeni. A katonaság még azért is ott van, hogy megőrizze az átmenetet abba az állapotba, ami bekövetkezne, ha a választás célt tévesztene.“

Maximovics Bozsa belügyminiszter megerősítette hogy Horvátországban legküldtek katonaságot. Ez azonban Maximovics szerint teljesen megindokolt intézkedés és nem lehet tiltakozni ez ellen, amikor tudjuk, hogy mit tettek rádicsék, mit készítettek elő és ha ismerjük mindazokat az okmányokat, amelyeket közzétettek. Ezért nem várhat a kormány nyugodtan és mindent fel kellett használnia a rend és béke érdekében. Ezért nem kell felizgulni a katonaság jelenléte miatt, ez nem választási intézkedés, hanem csak állami szűkség.

Az ellenzéki és kormánypárti körökben tegnap egyaránt élénken kommentálják Davidovics Lyubának a királyhoz intézett levelet, amely állítólag mély benyomást tett az uralkodóra, a kormány azonban tagadja ezt.

Törvény védi a választás szabadságát

Börtönnel büntetik azt, aki erőszakoskodik a választáson

A választási agitátorok felelőtlen rémítgetéseivel szemben ehelyett a törvényt idézzük, amely minden tekintetben védi a választás szabadságát. A választási törvény idevonatkozó, fontosabb paragrafusai ezek:

92. §. Aki erőszakkal vagy fenyegetésekkel akadályoz meg egy vagy több polgárt választói joga gyakorlásában, egy hónaptól, két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

94. §. Aki a választónak ajándékot ad, vagy ígér, vagy pedig neki köz- vagy magánjogi jogot valamilyen helyet kínál, vagy ígér, hogy valamilyen jelölést szavazzon, vagy ne szavazzon, egy évig terjedhető fogházzal és 300—500 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

95. §. Aki a választót erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszeríti, hogy a 94. §-ban felsoroltak valamelyikét megtegye, 2 hónaptól két évig terjedhető fogházzal és 400—4000 din-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ha pedig ez hivatalos hatalommal visszaélve követik el, akkor a büntetés legmagasabb mértékével büntetendő.

100. §. Az a választó, aki a titkoságot bármilyen módon szándékosan megsérti, 10—100 dinárig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

103. §. Aki a választói bizottságot, vagy annak valamely tagját megsérti,

30 naptól 6 hónapig terjedő fogházzal büntetendő.

104. §. Aki tettelegességgel támadja meg a választói bizottságot, vagy annak valamely tagját, 3 hónaptól két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

105. §. Aki a választás helyére fegyverrel vagy verekedésre alkalmas eszközzel jön, egy hónaptól egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

108. §. Aki a választásról szóló bármely okiratot, vagy bármely választás szolgáltató tárgyat szándékosan megromlalt, megsemmisít vagy elvisz, vagy a szavazatok számarányát a szavazógolyók hozzáadásával vagy összekeverésével, vagy másképpen is megromlaltja 1—5 évig terjedhető fogházzal és a polgári jogai elvesztésével büntetendő.

Itt a kísérlet is büntetendő, így büntetendő az az ér is, aki az 56. és 74. paragrafus értelmében a választási épület őrzésére van kirendelve, ha megengedi, hogy ugyanazon épületben valaki az előbb említett cselekmények valamelyikét elkövesse.

110. §. Egytől hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendők a választási bizottságok tagjai, ha tudva megengedik, hogy szavazzon az, aki az állandó választói névjegyzékbe felvéve nincs és ha nem terjeszt elő bírósági határozatot arról, hogy a névjegyzékbe felveendő vagy, hogy szavazzon az, aki már szavazott.

100 kg la angol szén D. 100.-
100 kg la angol kohász D. 140.-

SCHÖNBERGER és Tsa

ÖRMÉNY UT — TELEFON 401.

Magyarország és az utódállamok

Magyarország feltétlenül jó viszonyt akar az utódállamokkal
A magyar külügyminiszter nyilatkozata

Budapestről jelentik: Szcitovszky Tibor külügyminiszter a parlament tegnapi ülésén Magyarország és az utódállamok viszonyával foglalkozva többek között a következőket mondotta:

— Nagy súlyt helyezünk, — mondotta — a szomszédállamokkal való jó viszonyra. Békés és barátságos viszonyt akarok egy nagy hatalmakkal, mint a szomszédállamokkal. Ennek a viszonynak a javulása csak akkor várható, ha az utódállamok a békeszerződésben

lefektetett elvek szerint bánnak a magyar kisebbségekkel. Szomszéd államokhoz való viszonyunk kedvező kialakulása a békeszerződéssel kapcsolatos függő kérdések rendezését és az eddigi kapcsolatok kiépítését is kedvezően befolyásolja. Az utódállamokkal felmerült kérdések revíziójával kapcsolatban megállapítható, hogy Ausztriával 40, Csehszlovákiával 18, Romániával 15 és Jugoszláviával 4 egyezményt kötött Magyarország. A jóvátételi kér-

déssel kapcsolatban is több egyezmény megkötése van folyamatban. Ezidő szerint egyedül állunk a szabad kereskedelem álláspontján és a szomszéd államokkal való gazdasági viszonyunk kiépítését fontos feladatnak tartjuk. A gazdasági tárgyalások tovább folynak. Legfontosabb feladat az ország belső megerősödése, mert az előfeltétele nemzetközi pozíciónk megszilárdulásának.

Hogy történik

a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonosságát igazolványát — amennyiben ilyenrel rendelkezik — magával viszi.

A szavazókat önként bocsájtják be a szavazóhelyiségbe.

Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakcímét a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől szavazógolyót kap, amelyet jobb kezébe fog és azután öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be a golyóját, mégis öklével összeszorítva kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralevő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszavazott.

A törvény tiltja, hogy a választó bármilyen módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlenül titkossága tehát biztosítva van. Senkinek hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gumimiből van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható.

Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

A Magyar Párt urnája sorrendben a hatodik, 6-os sorszámúval van jelölve és rajta fehér papíron kifüggesztve a jelöltek neve. A 6. urna dr. Sántha György urnája.

A száraz Novisad

Mennyi bor fog elfogni a háromnapos alkoholtilalom alatt?

Novisad másfél száz kocsmájára szombaton reggel ráborult a csend. A söntések ajtajai bezárultak, s a zsiros, borsos bácskai menükhöz szombaton délben szódavíz szolgált fel a pincérek. A választási törvény rideg paragrafusai háromnapos abstinenciát kényszerítenek az örökké szomjas városra, amelynek polgárai nem elég gyakorlatlanok ahhoz, hogy ki ne tudnák kerülni a törvényes rendelkezések szigorát és ugynevezett következményeit. Pénteken este minden novisadi kocsmából tömegesen hordták a bort. A négy-öt és tízliteres demijonok, a „pintes“ és kétliteres flakák, valamint kisebbfajta hordók hallatlan forgalomnak örvendettek ezen az estén. A háromnapos alkoholtilalomra egész Novisad ellátta magát alkohollal, akik mindenben statisztikát keresnek, azok azt állítják, hogy sokkal több bor fog elfogni ezen három nap alatt, mint egyébként rendes körülmények között. Aki tudja, mennyi bort fogyaszt Novisad, az respektussal tekinthet arra a menyiségre, amellyel a szesztilalom három napja alatt fognak vigasztalódni választók és nemválasztók.

— Tüzifa — Stammer — Novisad.

(x) Épületfát és deszkát legjobban és legolcsóbban a Lisic-féle új fatelepen, Temerini ut, a kanálison tul szerezhető be. Tel. 306.

A szavazás reggel 7 órakor kezdődik és esti 6 óráig tart!

HIREK

Az áldozat szeme elárulja a gyilkost

Egy régi népmonda azt tartja, hogy a gyilkos képét meg lehet találni a halott szemében. Egy érdekes eset megerősíteni látszik e régi hitet. A sok rémes gyilkosság között is feltűnt az angersteini tömeggyilkos esete, aki egész családját és egész házatát kiirtotta. Az egyik áldozat nyitva maradt szemét lefényképezték s a szem szivárványhártyáján látható állítólag, mint egy tükrében, a gyilkos, amint magasra emeli a baltát áldozata feje fölött.

A dolog lehetősége felett nagy vita indult Németországban. Előbb Bohne professzor irt egy tanulmányt a kérdéstől a Kölnische Zeitung-ban, majd pedig dr. Popp professzor szólott hozzá az Umschau-ban. Bohne szerint, amikor az idegrendszer erős megrázkódást szenved, mint nagy ijedség esetén is, a szem szivárványhártyája úgy viselkedik, mint egy fényképlemez s megőrzi azoknak a dolgoknak képét, amelyek az ijedség pillanatában előtte voltak. Popp részletesen megmagyarázza a dolog fizikai lefolyását. A szivárványhártyán úgy áll elő a kép, hogy a szembibor, amely a fény iránt épu gy érzékeny, mint a fényképlemez, megfehéredik. A fényképlemez az így keletkezett képet kémiai szerekekkel „előhívni” és „fixálni” lehet. A szemben azonban normális körülmények között a kép azonnal eltűnik, mielőtt az idegátvitel az agyba továbbította s helyét ad újabb képeknek.

A szivárványhártya egy önműködő fényképező műhely, amely nemcsak fényképet vesz fel, hanem a fényérzékeny lemezt is állandóan friss érzékeny réteggel vonja be. Egy béka szivárványhártyáján Kühnnek tényleg sikerült kémiai uton, mint a fényképlemez a képet fixálni.

Ezzel tulajdonképpen el van döntve, hogy ugyanaz az emberrel is lehetséges s nem valószínű, hogy rendkívüli körülmények között, mint halálos rémületben, az utolsó látott kép, amelyet nem mos el rákövetkező, önmagától fixálódik a szemben. Mindenesetre, ha ezen optogramoknak nevezett szivárványhártya-képek előállítását gyakorlatilag kivihető lesz, a gyilkosok kénytelenek lesznek újból maszkban gyakorolni mesterségüket.

— **A római zarándokut.** A római zarándokoknak tudomásul adjuk, hogy a jelentkezés határideje folyó hó 13-án. Eddig le kell fizetni előlegképen 1000 dinárt, mely összeg a 2000 dináros utiköltségre be van számítva.

— **Elkobozták a „Hírlap”-ot.** A Szubotican megjelent „Hírlap”-ot, amely bátorhangu védelmezője a magyar kisebbség érdekeinek, minduntalan megakadályozni igyekeznek kötelességük munkájában. Több felelőtlen támadás után most a szubotici polgármester megvonta a lap közlőjességét, a rendőrség viszont elkobozta a lap pénteki számát. E rendelkezésekre egy vezetőcikk adott okot, amelyet dr. Nagy Ödön irt „Száradjon le az a kéz” címmel. A cikk a szubotici radikálisok hasonló kezdetű felhívásával foglalkozott. A lap a rendelkezés ellen a szubotici törvényszéknél felfolyamodást jelentett be. Az ügyben Maximovics Bozso belügyminiszternél interveniált az Ujságíró Szövetség is. A belügyminiszter kijelentette, hogy az esetről nincs tudomása, de azonnal elrendeli a vizsgálatot.

— **Tüzifa — Stammler — Novisad.**

— **Öngyilkosság Temerinben.** Hegedűs János 19 éves temerini fiatalember pénteken délután 5 órakor lakásán revolverrel szíven lötte magát. Azonnal meghalt. Tették oka ismeretlen.

— **Talált ritikül.** Egy női ritikül találtatott a Kralja Petra utcán. Tulajdonosa átveheti: Keller Sándor, Zseljeznicka ulica 11. szám alatt.

— **Az Etna és a mozi.** Catania fölött, a Földközi-tenger partján az Etna hóborította tetejéről ismét ömlik a fekete láva: az Etna újból kitört. A hatalmas tüzhányó kttörése ezúttal nem olyan veszedelmes, mint két esztendő előtt volt, de mindenesetre egyike a leghatalmasabb látványoknak. Alig érkezett meg azonban a híre az európai nagyvárosokba az Etna kitörésének, repülőgépek raja szállta körül a tüzhányót, amelyek Olaszországból, Angliából és Franciaországból jöttek. A különböző filmgyárak küldték el operatőrjeiket, hogy készítsenek főlvételeket a mozi számára az Etna kitöréséről. Amikor a Vezuv kitört és elpusztította Herculánomot és Pompejít, arról csak Plinius följegyzései számolnak be. Amit a nagyszerű latin író följegyzett, azt próbálja fényképen megörökíteni most a film.

— **Tüzifa — Stammler — Novisad.**

— **Dinamitrobbanás egy vonaton.** Csütörtökön reggel 9 órakor megdöbbentő szerencsétlenség történt Nagyváradon. A Bukarest—Kolozsvár felől jövő személyvonatnak reggel fél kilenc órakor kellett volna a nagyvárad állomásra beérkeznie, körülbelül száz méternyire Nagyváradtól a Kálvária-utcai viaduktnál, amikor a vonat már a város belterületén robotott, két harmadik osztályban levő utas vétkes könnyelműsége folytán dinamitrobbanás történt. A robbanás következtében a kocsik valamennyi utasa, számszerint huszonkétten súlyos égési sebeket szenvedtek.

„JUGOSLAVIJA“
Általános Biztosító Társaság
Novisad. Zrinyi Petar ul. 36.
TELEFON: 55.
Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

— **A beltéri kat. kör f. hó 15-én** vasárnap d. u. fél 4 órakor tartja rendszerévi közgyűlését a saját helyiségében, melyre a kör összes tagjait meghívja az **elnökség**.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tüzfűtést kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

— **Tüzoltóbál.** A Novisadi Önkéntes Tüzoltó Egylet 1925 évi február hó 15-én a Szloboda szálló nagytermében ruhaheszerezés céljából tombolával egybekötött tüzoltó bált rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenként 15 dinár.

— **Esős lesz a nyár.** Hönig berlini professzor jóslata szerint az enyhe telet esős nyár követi.

SZABÓK FIGYELMÉBE!
A Carlton és Mayfair férfidivatlapok képviselőjét Jugoszlavia területére átvettük. P. P. P. U. S. Novisad, Jevrejska ulica 7.

— **A katolicizmus Amerikában.** Legrand abbé most jött vissza amerikai körutjáról és a párizsi Excelziorban érdekesen számol be a katolicizmus erős fejlődéséről az Egyesült Államokban. New-Yorkban ma több katolikus: él, mint Rómában, de protestáns is több van, mint Berlinben és zsidó is, mint egész Palesztinában. A legerősebb a katolikus egyház, amelyet legjobban organizáltak meg. Az amerikai katolikusok szervezete olyan kitűnő, hogy legpontosabban ellenőrizik a katolikus vallásukat és ez az oka annak, hogy az egyházi hozzájárulást egyetlen felekezeti tagjai sem viselik olyan szívesen, mint éppen a katolikusok. Az amerikai katolikus egyház nagyon demokrata: a newyorki és chicagói püspökök mindketten árva fiúk voltak, akik mégis nagy egyházi carrier futottak meg. Nem minden amerikai városban épült azért külön katolikus templom, sőt van olyan város, ahol ugyanazt a templomot használják vasárnap délelőtt katolikus misére, mint ahogy ugyanott tartják délután a metodista istentiszteletet, pénteken ugyanabban a helyiségben van a zsidó istentisztelet, sőt ugyanazt az épületet használják minden kedden a szabadvételek összejöveteleire.

— **A „Hitélet”** februári száma most hagyta el a sajtót rendkívül értékes és figyelemreméltó tartalommal. Cikkei a következők: 1. Katolikus ügyeink. — 2. Jézusért buzgólkodni. — 3. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére. — 4. Szűz Mária árvája (Folytatás.) — 5. Hogyan élnek a négerok? — 6. Az idő. 7. A harmadrendi községekről. — 8. Boldog kis Teréz. — 9. „En is fogom őt vigasztalni”. — 10. Gazdag. — 11. Bölcsek figyelmeztetések. — 12. A vasárnap. — 13. Elsőség. — 14. Nem volt odavaló. — 15. Szeressétek jó anyátokat. — 16. Hírek. — A rendkívüli népszerűségnek örvendő és igen elterjedt katolikus hitbuzgalmi lapot Fátth Ferenc novisadi apátlébanos, a lap kiadó-tulajdonosa és Quotidian Lajos mosorini lelkész szerkesztik. Előfizetési ára egy egész évre 50, fél évre 25 dinár. Példányszámunkénti ára 2 dinár.

(x) **Kokszot és kőszent** kályhafűtéshez csakis **Krajačević** fiatelepén vásároljon. Telefon 165. 22

Sport

25.000 vagy 40.000

Nem koronáról van szó. Dinárról. Negyvenezer dinárról. Ezen veszekszik a Jugoszlávia az FTC-vel. Ennyit fizetett neki decemberben egy meccsért, ennyit kér tőle most is. Inkább nem megy Budapestre.

Meg kell itt állani egy percre. Mostanában kerületet alakítanak Novi Sadon és a kis Muca, meg a nagy Muca azért nem tud csatlakozni, mert nincs féláru vasuti jegy és az így mutatkozó 100—150 dinár különbözetet nem tudja honnan előteremteni. A novisadi kerületben ezért több újítást kell bevezetni. Itt ebéd után indulnak majd el a csapatok egy, vagy két kocsi győmőszőre, hogy ne kelljen ebédet, meg vasutat fizetni a vendéglátóknak. Itt a bírő is mellettük fog kuporodni, vagy legjobb esetben a vicinális harmadik osztályában, mert még az is sokba kerül. És az FTC negyvenezer dinárt kapott és ugyanannyit fog fizetni a Jugoszláviának. Tizenöt ember részére Beogradtól Budapestre két napra. És nem fog ráfizetni, sőt legalább kétszer annyit keres a mérkőzésen. De erről nem beszél senki. Csak arról, hogy mily értékes nemzeti propaganda van abban, hogy kétszer 11 ember kétszer 45 perc alatt fejéknél, hány ezer dinárt keres. Mert a nemzeti érdek csak ott kezdődik, ahol a kereset már biztosítva van. Most, hogy a Jugoszlávia követelődése folytán a tiszta haszon csökkenésétől kell tartani, egyszerűen senki sem beszél a nagy nemzeti propagandáról, amellyel már hónapok óta reklámozzák a mérkőzést.

Nemzeti lelkesedéstől csöpögő tura tudósításokban üzleti szempontból felmagasztalt átlag játékosok tüneményes játékkal győznek ismeretlen nevű jóvalatja csapatokkal szemben lélektelen szürke játékkal mindig szegyet hoznak otthoni, meg idegenben levő híveikre.

Vajjon nemzeti és sportszempontból melyik az értékesebb? A tízezeret fizető „nagy” egyesületek, vagy a közadakozásból kuporgó „kis” Muca? Vajjon ha sportlelkesebből sikkaszt egy pesti kishivatalnok, hogy megfizethesse a Jugoszlávia—FTC meccsnek drága állóhelyét és ha ezért lecsukják nem érte-e nagyobb károsodás a nemzeti erkölcsi nivót, mint amit az az egész futball-színház jelentene? Vajjon milyen kilátás vár a kis Muca lelkes mecenásaira. Hir, dicsőség, haszon — sohasem. Még 40.000 fillért sem fognak keresni. Sohasem. Egész biztosan nem.

— **Választási futballszünet** van ma egész Jugoszláviában. Egyetlen mérkőzés sem kerül lejátszásra.

— **Neurohr Elemér** a novisadi sport és zenei élet egyik lelkes pártolója, a mai napon jegyet váltott Haller Mariska urleánnyal.

A NAK footbalszakosztályának vezetője értesíti a játékosait, hogy a ma délelőttre tervezett tréning a választásokra való tekintettel elmarad.

A bizalmi férfiak hatásköre

a választási törvény szerint

52. §. Minden jelölő lista egy bizalmi férfi tagja a választási bizottságnak.

55. §. A választás előtti napon délután 3 órakor a szavazóhelyiségben megjelenik és ellenőrzi az összes előkészületeket. A saját pártja urnájának egyik kulcsát magához veszi. Minden urnára ráragasztják a jelölő listát.

56. §. Az előkészületekről jegyzőkönyv veendő fel, amit a bizottság összes tagjai aláírnak.

57. §. A választás reggel 7 órakor kezdődik. Ekkor újból megvizsgálják, hogy minden vendő fel- és arról jegyzőkönyvet vesznek fel és aláírják.

60. §. A bizalmi férfi eltávozhat, de a választás tovább folyik és ez jegyzőkönyvbe veendő.

63. §. Ha ismeretlen választó szavaz és személyazonossága meg nem állapítható, elrendelhető annak lefényképezése is. Ha a személyazonosság gyanús, a bizottság szótöbbséggel dönt, hogy engedi-e szavazni. Az elnök vagy a bizottság egy tagja minden választónak megmondja, hogy a szavazó urnák melyik jelölő listáé. Irásvadatok kívánságára az összes nevek felolvasandók. Ezeknek elmulasztása esetén a bizottság minden tagja óvással élhet, ami jegyzőkönyvbe veendő. Minden bizalmi férfi vagy helyettese jogosult a választónak megmondani, melyik jelölő lista vagy urna, melyik párthoz tartozik.

65. §. A választási bizottság nem tagadhatja meg senkinek a szavazást, aki a választási jegyzőkönyvben benne van. A netáni kifogások jegyzőkönyvbe veendők.

68. §. A szavazás délután 6 óráig tart és csak rendzavarás esetén szakítható félbe a bizottság többségének beleegyezésével. Délután 6 órakor az udvart, vagy épületet bezárják és ezután már csak azok szavazhatnak, akik benn vannak.

69. §. A jegyzőkönyvet a bizottság minden tagja aláírja, de a bizalmi férfiak nem kötelesek aláírni. Jogukban áll észrevételeiket megtenni.

73. §. A bizalmi férfi részt vesz a szavazatok összeszámolásában.

74. §. Az urnákat egyenként kinyitják. Az elnök a golyócskákat kiönti és százanként átszámolja. Ugyanezt teszi a kiküldött képviselőtestületi tag és harmadszor a jelölő lista bizalmi férfi. Mindezekről jegyzőkönyv vétetik fel, amelyre észrevételek tehetők. Ezek után a helyiséget újból elzárják és ritetik másnap reggel.

75. §. Másnap reggel 7 órakor újra összejön a választási bizottság, kinyitják a helyiséget és megnézik, hogy rendben van-e. A borítékba zárt jegyzőkönyvet ekkor viszi az elnök a főbizottsághoz, ahova a bizalmi férfiak vele mehetnek.

Tiszteld az összes kormánypartokat és szavazz a Magyar Pártra!

Minden méretű és minőségű **SZÖNYEGEK** gazdagon felszerelt raktára: **Hemler Péter Uródnál, Novisad.**

Ha nyugodtan akar aludni, biztosítsa lakását és üzletét

„**BERNOLD**“-féle acél és faredőnyökkel.

Gyár: NOVISAD.

BÁLI NAPTÁR

Február 14. A novisadi kereskedelmi ifjak egyesületének jubiláris ünnepe és műsoros táncestélye.

Február 14. A Temerini Torna Club álarcos bálja.

Február 15. A novisadi sütőmunkások egyesületének táncmulatsága a Winkle-féle sörcsarnokban.

Február 15. A novisadi önkéntes tűzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Földet, kenyeret, iskolát, jogot szerezhettek február 8-án magatoknak és gyermekeiteknek! Szavazatok a Magyar Pártra!

Tőzsde

Zürich, február 7. Beograd 8'36, Newyork 518'65, London 2478'—, Páris 27'91, Milano 21'23, Prága 15'30, Bécs 0'0073, Budapest 0'0072, Szófia 3'75, Bukarest 2'676, Szaloniki —, Berlin 123'36, Brüsszel 26'62, Amsterdam 208'90.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

EGY különbejárta BUTOROZOTT SZOBA a tisztviselőtelepen azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 223-1-3

KÉT HELYSÉG raktárnak vagy műhelynek kiadó. Bővebbet Futaki u. 70. sz.

EGY KERÉKPÁRT jó állapotban azonnal veszek. Nikola Erdeljan, Temerinska 41.

FÉNYKÉPÉSZ-SEGÉD A-1, nőtlen vagy hajadon kerestetik. Új, kis műterem, kényelmes munkakör. Főfeltétel: igen jól kell tudnia retusálni. „Amerika” Fotoateljé: Tittel. 1-1

HIRDETÉSEK

HOVÁ SZALADSZ?!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányu papírcsokót és csomagolópapírokat legolcsóbban kaphatom.

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Női kalapszalón áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget és t. vevőimet értesíteni, hogy szalonomat a Duna-uccából 247-1-2 Kralja Petra ul. 30. I. emelet (Kertész üzlet fölött)

helyeztem át, hol a legmodernebb kalapok nagy választékban továbbra is kaphatók. Tisztelettel **KATICA LESZKOVAC**

Mézők és építész részére alkalmas Másoló (copier) gépek

70x90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Új szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvételnek.

Kifutó fiu

azonnali belépésre felvétetik a Vojvodinai Kereskedelmi Ügynökségnél, Novisad, Kralja Petra u. 29. 1-2

KANADÁBA

és más tengerentúli államokba, ugyszintén Braziliába szóló ingyenes utazásokra pontos felvilágosítást ad:

„BIRO AMERIKA”

Kralja Petra ulica 11. sz. Novi Sad. 248-1-12

Bačvara (Kádár)

tražu veletrgovina vina u Sremu za stalni posao uz mjesečnu platu. Ponude pod „Trezven” na Schmolka oglasni zavod, Novisad, Futoski p. 2.

VILLA

Limánon, emeletes, manzáttal, mely 3 modern lakásból áll, azonnal eladó. 225-1-3

A vevő azonnal beköltözhet. Cim: REKLAM hirdetőiroda, Jevrejska 6.

Vojvodina legtekéletesebb soffőriskolája tanítványokat fogad kurzusba. Gyakorlatok traktoron és különféle gyártmányu autókön. Tanórák este is. Az előadások államnyelven. Felvilágosítások és utbaigazítások:

J. PESENJANSKY

autógarázs és javítóműhely
Novi Sad, Magyar-utca 53.

Ház eladó

Bana Jelašića ulica, azelőtt Mikes Kelemen utca 13. Áll 3 szoba, konyha, műhely, kamra, félszer és nagy telek. Lakás május 1-én beköltözhető. Tulajdonosnál bővebbet Slovačka u. 56.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzőterem és gombáthúzás. Legujabb függöny, stor s fehéremű minták

Vasárunk.

Winter-féle kocsi tengely, rudvas, fekete-horgany és horgonyzott lemezek, fehér bádóg, kerítés drótfonat, ekekés, ekeáru, láncáru, ásó, kapa, gereblye, szeg, drót, csavaráru, épület-és butorvasalás, szerszámáru és egyéb vasáru állandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett.

KUSZLI GYULA

vaskereskedés
Novisad, Temerini u. 8.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés a keményfából 4400.- D-től feljebb
" ebédlő " divatos 12.000.- " "
" konyhaberendezés fehéren lakkozott 1950.- " "
Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári lerakat BERNAT PESING
MITROVICA NOVI SAD
Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

Legujabb kukorica-ültetők

Nélkülözhetetlen minden gazdának. Egyenletes mély vetés által egyszerre kelet a mag és egyszerre érik be. Saját érdekében kérjen árajánlatot

Rapoti Lajos gépműhely
Futoski put 13i. 1-0

Zongorák

és
Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quintisztza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Ház

Egy szép családi tehermentes ház eladó. Megtekinthető 1-2 óra között
Kinizsi-utca 17. szám.
227-1-3

Legujabb szab. találmány! Kiváló ujdonság!

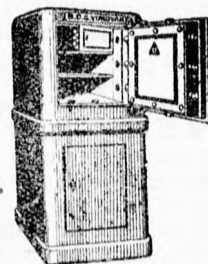
B.O.B. Beton-
pénzszekrény-
gyár R. T.

VUKOVAR

Táviratcim: Bob Vukovar. — Int. Telef. 56.

GYÁRT és SZALLIT min-
denféle

Acélbetonszekrényt,
Alttaszkerejnyit,
Tresorajtókat st.

a legjobb és legszolidabb kivitelben. Vezérképviselőlet és egyedárusítás Jugoslavia részére:

GOLDSTEIN ÁRMİN

ügynöki és bizományi iroda
VUKOVAR. Képviselőlet és bizományi raktár: Krausz Ede butorkereskedő Novisad. — REKA ügynői iroda Novi Vrbas.

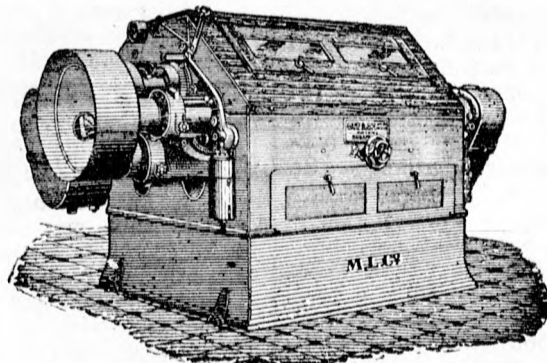
Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

Lichtschein Márton és Társai

Mezőgazdasági gépek. — Malomberendezések. — Motorok. — Szerszámok és szerszámgépek. — Fa- és fémmegmunkáló gépek. — Egészségügyi és vízvezetési berendezések. — Műszaki cikkek.

Főüzlet: Kr. Alexandra u. 17. NOVISAD Futoski put 6. szám
Tel. 128. Tel. 296.

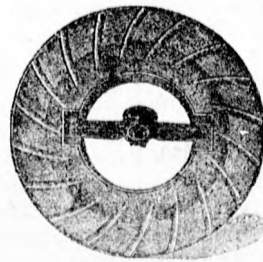
Sürgöncim: LICHTSCHEIN, NOVISAD.

Képviselőlet és lerakatok:

Hofherr-Schranz & Clayton-Shuttleworth, Budapest—Wien.
E. I. Heller malomkögyár, Sandau.

Eredeti Garvens-szivattyúk - Gáz-, furó-és kazáncsővek - Gőz-és vízvezetési szerelvények - Feszmerők, olajozók - Eredeti svájci selymek - Bronz-és sodronyszövetek - Koronakalapácsok, csákányok - Sikszitagyolyók és szövetek.

Esztergapadok - Furógépek - Gyalugépek - Szerszámok - Acélok.

Gép- és hengerolajok
Tömitőanyagok
Felvonóserlegek
Hevederek
Zsáktalyigák.

Rözlömütengelyek - Szinbörgépszijak - Teveszörszijak
Teljes malomberendezések és rekonstrukciók.
Mérnöki látogatás.